

THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS[®]

Janusz Samarow

**Uczyć się aby być,
czyli co łączy Senekę
z Białą Księgą
Komisji Europejskiej**

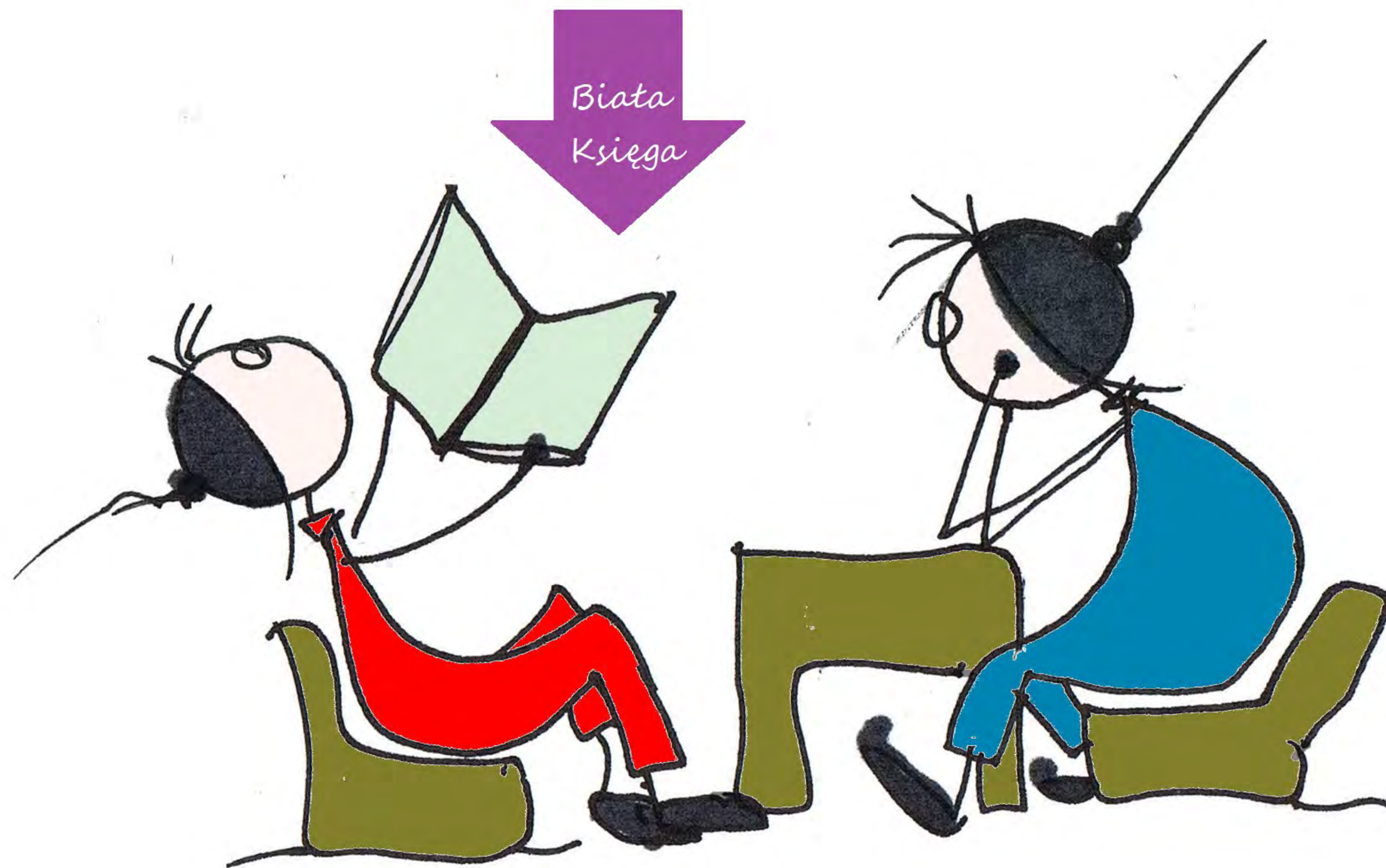
Rys. Danuta Sterna

**Jeżeli chcemy sprostać
wyzwaniom
współczesności,
powinniśmy stale się
rozwijać i podnosić swoje
kompetencje.**

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS®**

Rys. Danuta Sterna

**Teaching and learning.
Towards the learning
society.
White Paper on
education and training
Brussels, 29.11.1995**

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**

®

Świat wchodzi w okres głębokich zmian i wszystko wskazuje na to, że w Europie, podobnie jak gdzie indziej, wkrótce nastanie nowy wiek, bardziej zmienny i nieprzewidywalny niż te, które miały miejsce wcześniej.

Nie ma wątpliwości, że ta nowa era – era internacjonalizacji handlu, społeczeństwa informacyjnego oraz wstrząsów naukowych i technicznych – niesie ze sobą niepewność i obawy, przede wszystkim dlatego, że trudno jest dziś dostrzec, w jakim kierunku to wszystko zmierza.

Na drodze do uczącego się społeczeństwa. Biała Księga Komisji Europejskiej, Bruksela 1995

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS®**

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

Edukacja: jest w niej ukryty skarb

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS®**

GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023

© EC/European Commission/1993

**Dopóki żyjesz, nie
przestawaj uczyć się, jak
żyć.**

**Edukacja jest odpowiedzią
na wyzwania szybko
zmieniającego się świata.**

Wikipedia/CC BY-SA 3.0

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS®**

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

Cztery filary edukacji przez całe życie

**Uczyć się, aby
wiedzieć**

Uczyć się, aby działać

**Uczyć się, aby żyć
wspólnie**

Uczyć się, aby być

Raport dla UNESCO
Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla
XXI wieku
pod przewodnictwem Jacques'a Delorsa

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

Uczyć się, aby wiedzieć

Proces uczenia się nigdy nie jest zakończony i może go wzbogacić każde doświadczenie. W tym znaczeniu łączy się coraz częściej z pracą, w miarę jak traci ona swój rutynowy charakter. Pierwszą edukację można uznać za udaną, jeśli da ona impuls i podstawy umożliwiające kontynuowanie nauki przez całe życie, w pracy, lecz również poza pracą.

Raport dla UNESCO
Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla
XXI wieku
pod przewodnictwem Jacques'a Delorsa

Uczyć się, aby działać

Edukacja powinna zachować więź między różnymi postaciami kształcenia. Wśród zalet osobistych pracowników (wrodzonych lub nabytych) najważniejsza staje się umiejętność porozumiewania się, pracy z innymi, regulowania konfliktów i ich rozwiązywania.

Raport dla UNESCO
Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla
XXI wieku
pod przewodnictwem Jacques'a Delorsa

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

Uczyć się, aby żyć wspólnie

Świat dzisiejszy jest zbyt często światem przemocy, która niweczy nadzieję, jaką niektórzy mogli pokładać w postępie ludzkości. Jak dotąd, edukacja niewiele mogła zrobić, aby zmienić ten stan rzeczy. Czy można zaprojektować edukację, która pozwoliłaby unikać konfliktów lub rozwiązywać je na drodze pokojowej, przez wzbogacanie wiedzy o innych, ich kulturze, ich duchowości?

Raport dla UNESCO
Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla
XXI wieku
pod przewodnictwem Jacques'a Delorsa

Uczyć się, aby być

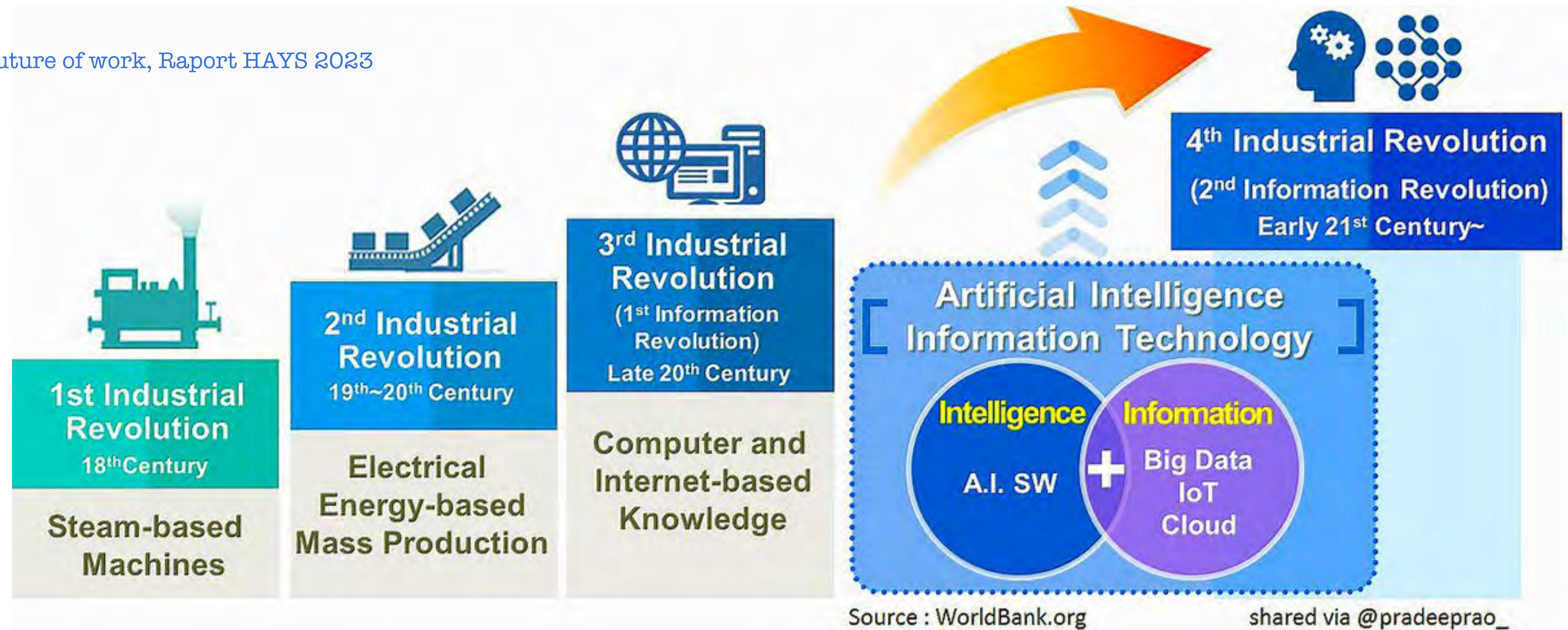
Każda istota ludzka powinna być zdolna, w szczególności dzięki otrzymanej w młodości edukacji, kształtować samodzielne i krytyczne myślenie oraz wypracowywać niezależność sądów, aby samemu decydować o słuszności podejmowanych działań w różnych okolicznościach życia.

Raport dla UNESCO
Międzynarodowej Komisji do spraw Edukacji dla
XXI wieku
pod przewodnictwem Jacques'a Delorsa

Technologia kształtuje – i przekształca – świat pracy od zarania rewolucji przemysłowej. Nowością jest wykładnicze tempo rozwoju technologii. W ciągu kilku lat - a nawet miesięcy - obecne sposoby wykonywania pracy przejdą do historii ...

The future of work, Raport HAYS 2023

Świat VUCA, świat BANI

B brittle (kruchy)

A anxiety
(niepokojny)

N non-linear
(nieliniowy)

I incomprehensible
(niezrozumiały)

V volatility
(zmienność)

U uncertainty
(niepewność)

C complexity
(złożoność)

A ambiguity
(niejednoznaczność)

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023

**Zmiany
obserwowane we
wszystkich
dziedzinach życia
wymuszają ciągle
przystosowywanie
się do zmiennej i
nieprzewidywalnej
rzeczywistości.**

IoT value set to accelerate through 2030: Where and how to capture it

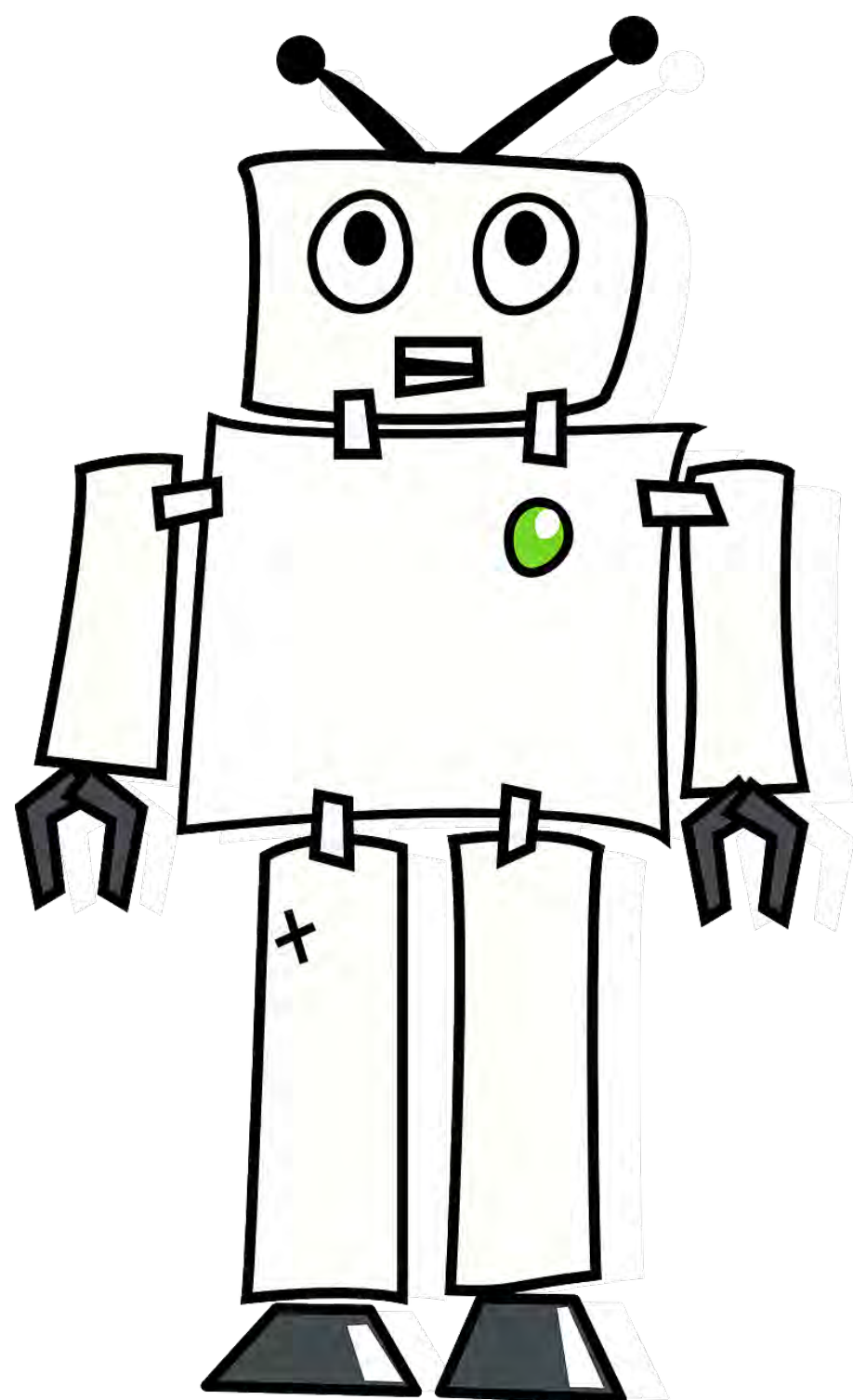
November 9, 2021 | Report

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

Wokół nas pojawiają się ciągle nowe możliwości dostarczane przez nowoczesne technologie.

Sztuczna inteligencja

Codzienne i potencjalne zastosowania

Kilka przykładów tego, jak już używamy SI i możliwości, jakie daje

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

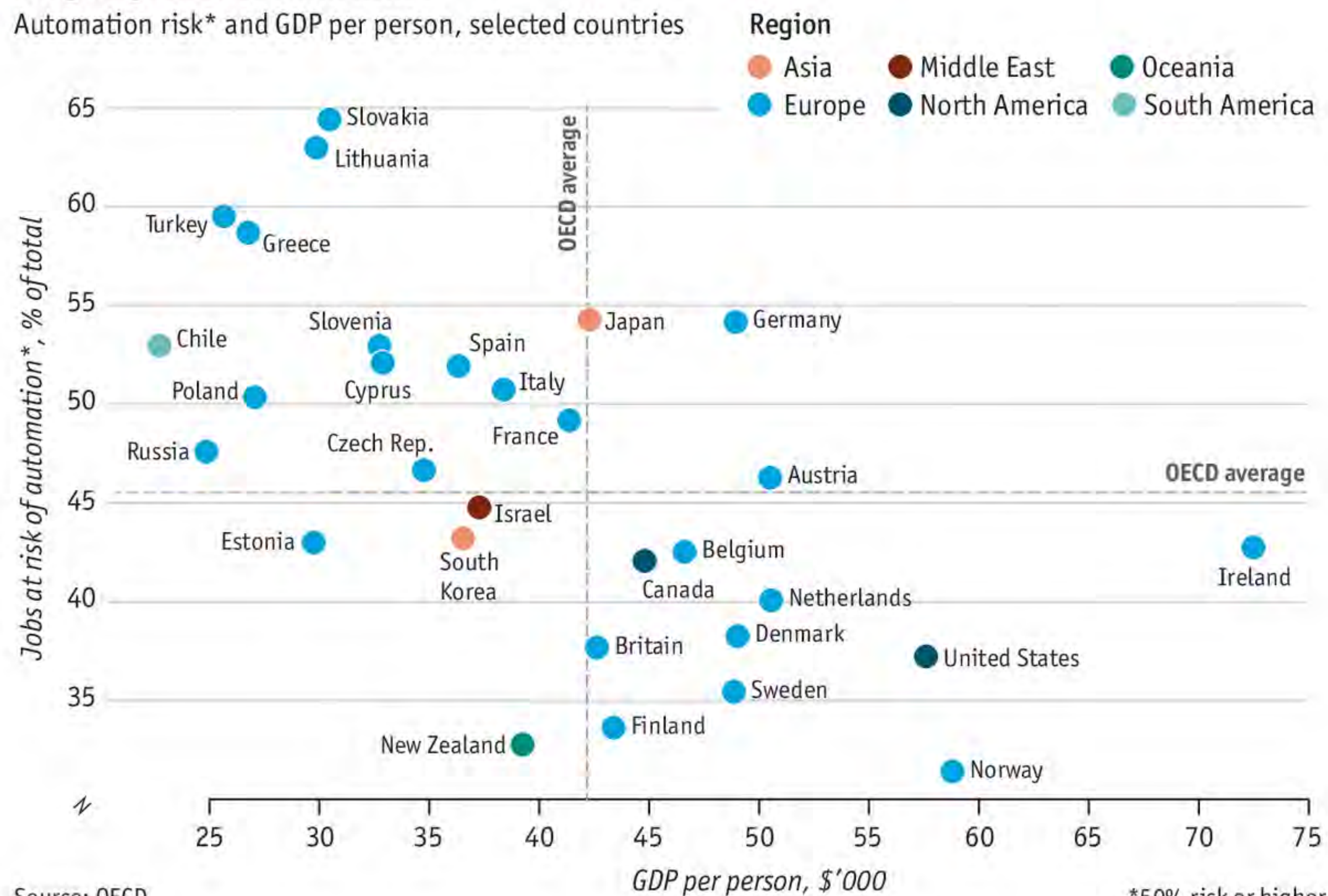
**Fakty bezkompromisowo rozprawiają się z naszymi
przekonaniami.**

**Blisko połowa
zawodów w Polsce
jest zagrożona w
mniejszym czy
większym stopniu
automatyzacją.**

Wage against the machine

Automation risk* and GDP per person, selected countries

Source: OECD

Economist.com
**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**

®

GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023

Ginące zawody

[Artur Grotger/Pinakoteka/Wikimedia](#)

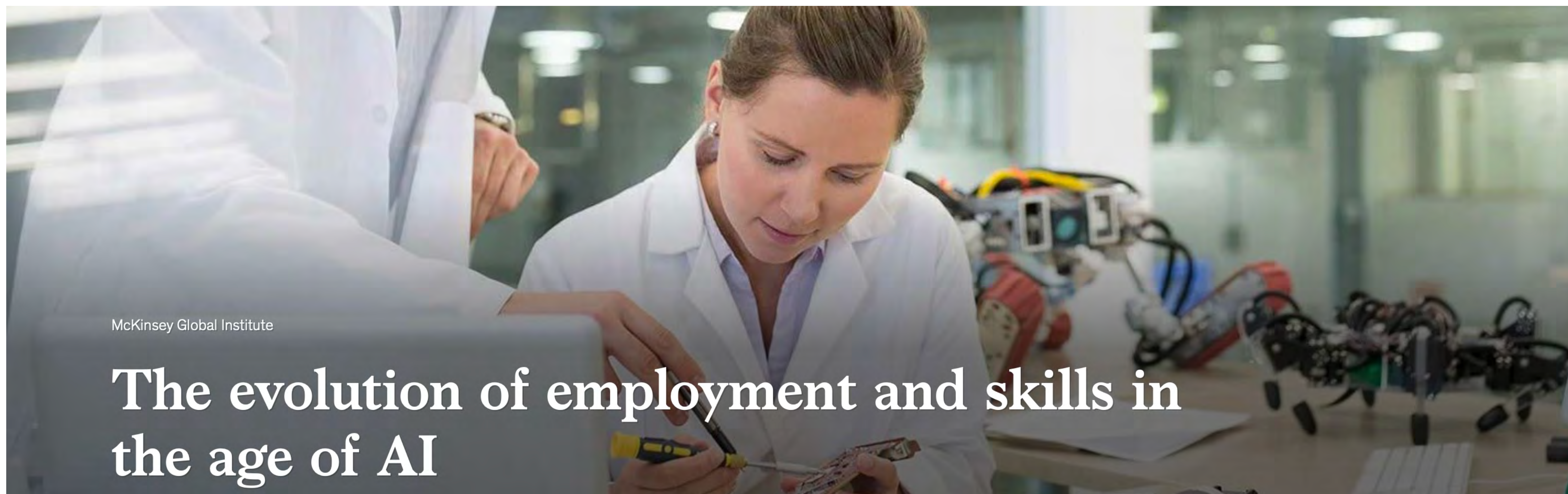
folusznik
zdun
kołodziej
...
kasjer
rolnik
bibliotekarz
...
???

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

Przedsiębiorcy coraz powszechniej zgłaszają problemy ze znalezieniem pracowników o odpowiednich kompetencjach - jednocześnie zapotrzebowanie na podstawowe umiejętności cyfrowe rośnie we wszystkich zawodach.

McKinsey Global Institute

The evolution of employment and skills in the age of AI

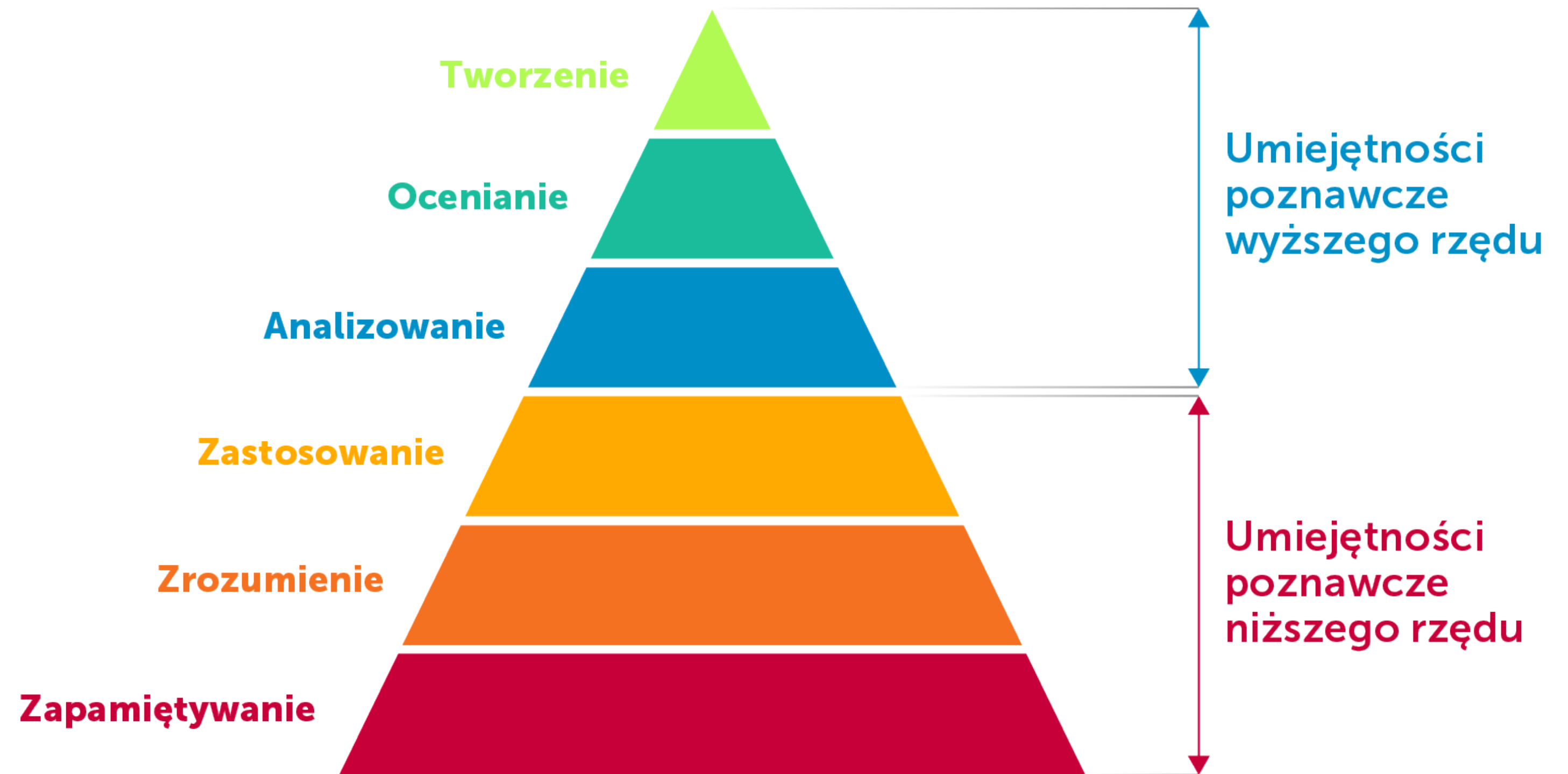

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

**Automatyzacja skutkuje
wzrostem
zapotrzebowania na
wyższe umiejętności
poznawcze,
w szczególności
krytyczne myślenie,
kreatywność i
przetwarzanie złożonych
informacji.**

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS®**

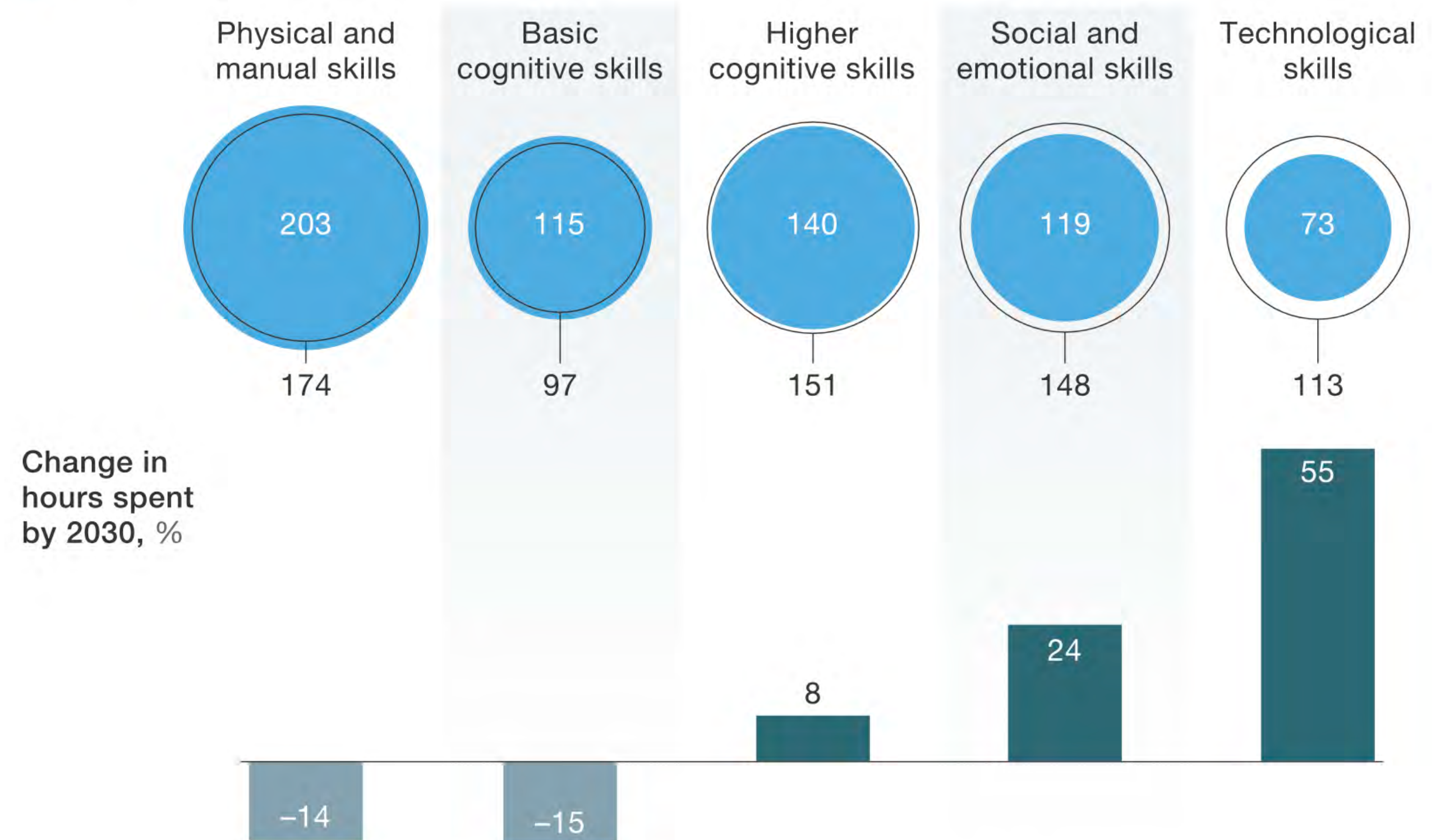

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

Do 2030 r. wzrośnie zapotrzebowanie na umiejętności technologiczne, społeczne i emocjonalne oraz wyższe umiejętności poznawcze.

Total hours worked in Europe and United States, 2016 vs 2030 estimate, billion

● 2016 ○ 2030

Source: McKinsey Global Institute Workforce Skills Model; McKinsey Global Institute analysis

Do 2030 roku będzie brakowało w Polsce nawet 4 mln pracowników.

Rynek pracy w Polsce w 2018 r., Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Technology, jobs, and the future of work

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS®**

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

Kompetencje kluczowe

w zakresie rozumienia
i tworzenia informacji

w zakresie wielojęzyczności

matematyczne oraz w zakresie nauk
przyrodniczych, technologii i inżynierii

cyfrowe

osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się
obywatelskie

w zakresie przedsiębiorczości

w zakresie świadomości
i ekspresji kulturalnej

European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, Key competences for lifelong learning, Publications Office, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/569540>

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**

®

Kompetencje cyfrowe

Obszary

DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens
Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

Kompetencje cyfrowe

Model referencyjny

DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens
Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023

9 mln Polaków w wieku ponad 50 lat to funkcjonalni analfabeci cyfrowi, podczas gdy wartość kapitału ICT przypadająca na jednego pracownika w Polsce wzrosła od lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku ośmiokrotnie.

M. Eden, P. Gaggl, Do Poor Countries Really Need More IT? The Role of Relative Prices and Industrial Composition, Bank Światowy, 2015

Analfabetami XXI wieku nie będą ludzie, którzy nie potrafią czytać i pisać.

Będą nimi ci, którzy nie potrafią się uczyć, oduczać i uczyć na nowo. Chodzi o przeprogramowanie.

Alvin Toffler (1928 - 2016)

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**

®

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

**Ponad połowa Polaków nie
podejmuje działań mających
na celu ich rozwój zawodowy
bądź osobisty.**

Technologia w służbie społeczeństwu. Czy Polacy
zostaną społeczeństwem 5.0?, Fundacja Digital Poland,
Warszawa 2019, s. 32

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS®**

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**

Dokąd zatem zmierzamy i co zrobimy ze skarbem ukrytym w edukacji?

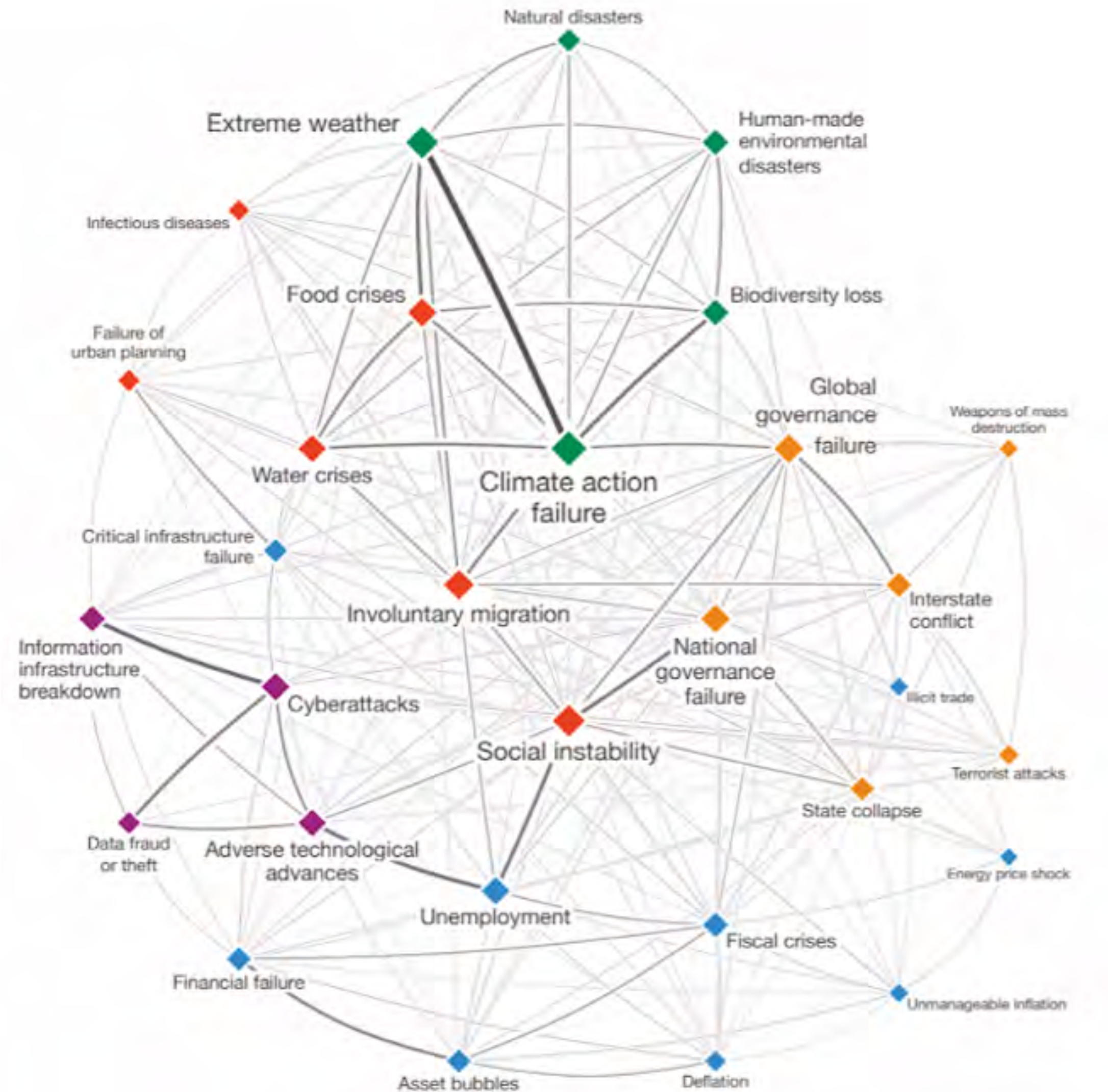
Rys. Danuta Sterna

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**®

GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023

**Niczego w życiu nie
należy się bać, należy to
tylko zrozumieć.**

Maria Skłodowska - Curie

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS**

W roku 2024 zarówno pracodawcy, jak i pracownicy będą musieli dostosować się do zachodzących zmian i zdobywać nowe umiejętności. Aby osiągnąć sukces, niezbędna będzie czujność na nowe trendy i pojawiające się możliwości.

Dirk Hahn, CEO Hays

Dziękuję

**THE LEAGUE OF
EXTRAORDINARY MINDS®**

**GESS
EDUCATION
AWARDS
WINNER
2023**